

plenico, tako da je bil podoben Arafatu, in spoštljivo pozdravil:

»Salam alejkum!«

Sonce je žgalo, pa so si plenice privezali na glavo še drugi. Ta čudna slovenska arabska družčina se je poimenovala Odprava bela plenica. Planinci so nas začudeno gledali, si mežikali, a vrat in ušesa so ostali neopečeni. Hvala plenici!

Od tedaj je naša stalna oprema plenica.

Če jo prepogneš po diagonalni, dobiš čisto navadno ruto, ki jo zavežeš normalno, da štiti teme glave in ušesa pred vetrom in soncem, ali pa po koroško, da ti štiti samo teme glave.

Lahko jo na enem robu dvakrat ali trikrat zavihaš. S tem dobiš okrepljen del, ki služi kot trak prek čela, da vpija pot. Ostanek plenice enostavno vržeš prek vozla, tako da ti štiti glavo, vrat in ušesa pred vročim soncem. - To je bolj zračna oblika. Bolj kompaktna, ki ni občutljiva na veter, pa je tista, ko pokriješ plenico čez glavo in nato ojačani rob privežeš preko čez tilnik padajoče plenice. Meni najbolj ustreza zadnji, Arafatov sistem.

Še en način so na zadnji turi od Mlinarice po južnem pobočju Prisojnika preskusili naši mladi. Plenico so zvilii in jo privezali prek čela kot trak, ki je pil znoj. S vsakom sva nosila plenico po Arafatovo. Nebeški kurjači so tako neusmiljeno nalagali, kot znajo le na južnem pobočju Prisojnika.

Ko smo se popoldne privlekli do Vršiča, smo samo še pili in hvalili hladno prejšnjo noč na Križkih podih (mimogrede: ker v zimski sobi nimajo na zglavnih prevlek, je plenica služila tudi v ta namen).

Prespali smo v Poštarskem domu, ki ga čudovito vzdržujejo pod vodstvom oskrbnika Geze. Pri zajtrku se je starejša hčerka neprestano prijemala za levo uho. Vedel sem, da je plenico uporabljala le protipotno, ne pa tudi protisončno. Tako jo je sonce krepko ožgalo po ušesu. Ko sem jo čez nekaj časa vprašal, čemu se toliko prijemlje za uho, je rekla:

»Pikola, uha mi je zrasla!«

Za naslednjič vsi vemo: plenica po Arafatovo bo preprečila nekontrolirano rast ušes. Da tudi Mateju ne bo treba pri Zelencih hudobno priporočati:

»Tina, potisni uho v vodo, da ti jo malo vkup potegne!«

Letošnje poletno vreme na Kredarici

Letošnje poletje je bilo občutno pretoplo, saj je bila povprečna poletna temperatura (junij, julij, avgust) 7,0° za 5,1° nad dolgoletnim poletnim povprečkom, medtem ko je skupna višina poletnih padavin znašala 519 mm in je tako bila za 121 mm pod dolgoletnim povprečkom padavin.

Podrobnosti so naslednje:

Temperaturni povprecek junija, prvega poletnega meseca, ki je znašal 3,2°, je bil za 0,1° pod normalno vrednostjo, to je pod dolgoletnim povprečkom obdobja 1956-1985. Najvišja junjska temperatura je znašala 10,1° dne 22. junija. Najnižjo temperaturo tega meseca -2,4° so zabeležili 6. dne v mesecu. Mesec julij je bil toplejši. Njegov temperaturni povprecek je znašal 7,4°. Bil je za 1,7° nad normalno vrednostjo. Najvišja julijska temperatura 17,6° (dne 21. julija) je bila za 4,5° nižja od najvišje julijske temperature Kredarice (21,6° dne 27. VII. 1983), ki so jo izmerili, odkar je tam redna meteorološka opazovalnica (od avgusta 1954). Najtoplejši poletni mesec je bil avgust. Njegov temperaturni povprecek, ki je znašal 10,4°, je bil kar za 4,6° nad normalno vrednostjo. Vendar najvišja temperatura tega meseca, ki znaša 17,8° (19. avgusta), ni dosegla dosedanjega avgustovskega maksima, ki znaša 18,4° (27. avgusta 1960).

Junija je bilo nebo prekomerno oblačno. Njegov mesečni povprecek oblačnosti je znašal 7,8 desetine pokritosti neba (dolgoletni povprecek znaša 7,0). Zato je Sonce ta mesec obsevalo Kredarico samo 124 ur, kar je 26% maksimalnega možnega trajanja sončnega sija v juniju. Junjska višina padavin je znašala 211 mm, kar je 96% normalne višine padavin tega meseca. Na Kredarici je bilo zabeleženih 18 padavinskih dni, trikrat je vmes še snežilo. Sklenjena snežna odeja je ležala 24 dni, njena maksimalna debelina je merila 155 cm prvi dan junija.

Julijski mesečni povprecek oblačnosti, ki je znašal 5,9 desetine pokritosti neba, je bil pod dolgoletnim povprečkom (6,5). Sončnih ur je tamkajšnji heliograf registriral 198, kar je 42% maksimalnega možnega trajanja sončnega sija. V tem mesecu je padlo v osemnajstih padavinskih dneh skupno 252 mm padavin. Enkrat je v juliju tudi še snežilo med dežjem, vendar ni nastala snežna odeja.

Avgustovski mesečni povprecek oblačnosti, ki je znašal samo 3,9 desetine pokritosti neba, je bil najnižji v tem poletju. Normalni povprecek oblačnosti tega meseca znaša 6,1 desetine pokritosti neba, zato je bilo število ur sončnega sija kljub že nekoliko krajšemu dnevu večje. Skupno je Sonce obsevalo Kredarico 250 ur, kar je 57% maksimalnega možnega trajanja sončnega sija v avgustu. Posledica močno zmanjšane oblačnosti je bilo izredno pomanjkanje padavin. V osmih padavinskih dneh - izključno samo deževnih - je padlo samo 56 mm padavin, kar je komaj ena četrtnina normalne avgustovske množine padavin (26%).

Poletje je bilo torej planincem v precejšnji meri naklonjeno zaradi lepega, toplega in suhega vremena. Močno pa je trpel ledenik.

France Bernot